

Diabetes en Zwangerschap

Vitamine D en Leefstijl interventie
om zwangerschapsdiabetes
te voorkomen

A pregnant woman in a white shirt is shown from the side, holding a white stuffed rabbit. The image is partially cut off on the left side.

Zwangerschapsdiabetes

Zwangerschapsdiabetes is een vorm van Diabetes Mellitus die ontstaat tijdens de zwangerschap. Vrouwen met zwangerschapsdiabetes hebben een te hoog gehalte suiker (glucose) in het bloed. Dit kan gevolgen hebben voor moeder en kind. Een mogelijk gevolg voor het kind is een te hoog geboortegewicht, wat problemen bij de bevalling kan veroorzaken. Verder hebben moeder en kind een grotere kans om op latere leeftijd diabetes te ontwikkelen. Voorkómen van zwangerschapsdiabetes kan dus veel gezondheidswinst opleveren voor moeder en kind, niet alleen tijdens de zwangerschap en bevalling, maar ook later in het leven. Hoeveel vrouwen zwangerschapsdiabetes krijgen in Europa is niet precies bekend.

Zwangerschapsdiabetes geeft vaak geen symptomen, en is daarom moeilijk vast te stellen. Screenen voor hoge bloedsuikerwaarden is eigenlijk de enige optie om het op te sporen. Er zijn geen Europese richtlijnen voor screening of het vaststellen van zwangerschapsdiabetes, daarom is het bepalen van het precieze aantal vrouwen met deze aandoening vrijwel onmogelijk. In enkele landen is echter gevonden dat bijna 20% van alle zwangere vrouwen zwangerschapsdiabetes hebben.

Ook al zijn de precieze aantallen onbekend, het is wel duidelijk dat het aantal vrouwen met zwangerschapsdiabetes aan het toenemen is. Vrouwen met obesitas hebben een hoog risico op het krijgen van zwangerschapsdiabetes. Daarom stijgt parallel aan de toename in obesitas wereldwijd ook het aantal vrouwen met zwangerschapsdiabetes.

DALI-project

DALI is een project gefinancierd door de Europese Unie in het 7e Kader programma voor onderzoek. In dit EU-project werken 13 partners uit 11 landen samen in een Europa-breed en grootschalig onderzoek, wat als doel heeft effectieve maatregelen te ontwikkelen om zwangerschapsdiabetes te voorkomen.

Gedurende vier en een half jaar (tot september 2014), zal DALI het probleem van het voorkomen van zwangerschapsdiabetes aanpakken.

Een van de doelen van het DALI-project is om betrouwbare gegevens over zwangerschapsdiabetes te verzamelen, zodat verschillende landen binnen Europa vergeleken kunnen worden. Ook zal de effectiviteit van drie interventie strategieën om zwangerschapdiabetes te voorkomen worden geëvalueerd.

In de eerste fase zullen deze drie strategieën – gezonde voeding, bewegen en vitamine D – verder uitgewerkt worden.

Daarna zal in een pilot fase een kleine groep vrouwen met obesitas worden getest in alle deelnemende centra. Vervolgens zal de interventie studie van start gaan. Hiervoor zullen 880 vrouwen met obesitas uit Europa worden gevraagd deel te nemen. Zij krijgen één of een combinatie van de volgende strategieën: Vitamine D tabletten, adviezen over voeding, adviezen over bewegen. Alle centra hebben een speciaal getrainde coach, die de zwangere vrouwen zal helpen om hun voeding- of beweeggedrag te veranderen.

Wie hebben belang bij het DALI-project?

De belangrijkste drijfveer van allen die bij dit ambitieuze en grootschalige project betrokken zijn, is om zwangere vrouwen te helpen zwangerschapsdiabetes te voorkomen, wat zal leiden tot een verbetering van de gezondheid van moeder en kind. Voor deze moeders en kinderen moet het DALI-project het meest gaan opleveren.

Professionals uit de gezondheidszorg hebben belang bij de materialen die ontwikkeld worden in DALI om vrouwen te helpen bij het verbeteren van hun leefstijl tijdens de zwangerschap. Dit is niet alleen belangrijk voor de preventie van zwangerschapdiabetes, maar ook voor een groot aantal andere gezondheidsuitkomsten.

De maatschappij als geheel zal baat hebben bij DALI als de interventies die geëvalueerd worden leiden tot een vermindering van het aantal vrouwen met zwangerschapsdiabetes, en daarmee tot een reductie in de kosten voor gezondheidszorg en arbeidsverzuim.

Feiten & cijfers

Het DALI-project:

- ▶ Totaal project volume: 4 miljoen Euro
- ▶ Projecttijd: vier en een half jaar
- ▶ Start van het project: Maart 2010
- ▶ 13 partners uit 11 landen
- ▶ Doelen:
 - Evalueren van de effectiviteit van drie interventie strategieën
 - Verzamelen van betrouwbare gegevens uit heel Europa
 - Berekenen van de kosten voor de gezondheidszorg

Wat is zwangerschapsdiabetes?

Zwangerschapdiabetes is een ernstige aandoening met mogelijk ernstige gevolgen voor moeder en kind. In een aantal landen hebben bijna 20% van alle zwangere vrouwen zwangerschapsdiabetes.

Complicaties als gevolg van zwangerschapsdiabetes:

- ▶ Te veel vruchtwater
- ▶ Toename in gewicht en groei wat kan leiden tot problemen bij de bevalling
- ▶ Verstoorde ontwikkeling van de placenta
- ▶ Verhoogd risico op diabetes en hart- en vaatziekten voor moeder en kind

Coördinator van het DALI-project:

Gernot Desoye

Department of Obstetrics and
Gynaecology, Medical University of Graz
Auenbruggerplatz 14, 8010 Graz

gernot.desoye@medunigraz.at

Partner van het DALI-project:

**Prof dr. Frank Snoek /
Dr. Mireille van Poppel**

EMGO+ Instituut, VU medisch centrum
Van der Boechorststraat 7
1081 BT Amsterdam

fj.snoek@vumc.nl /
mnm.vanpoppel@vumc.nl

www.dali-project.eu